

Grovnålsbiopsi - BDS Radiologisk avdeling SSK

Side 1 av 4

Dokumentplassering:

II.MSK.Rad SSK.2.7.6-2

Godkjent dato:

01.03.2023

Gyldig til:

01.03.2025

Dato endret:

22.06.2023

Revisjon:

9.02

Medisinsk serviceklinikk/Radiologisk avdeling SSK/Pasienter og brukere/BDS/Ultralyd

DISTRIBUSJONSLISTE: EK, Eventuelt hvor godkjent papirversjon finnes.

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Rettet opp i hyperkoblinger som ikke virket.

Oppdekking:

- Klorhexidinsprit 5 mg/ml
- Kompresser
- Skiftesett
- 10 ml sprøyte
- Mini-spike
- Xylocain- adrenalin 10 mg/ml
- Skalpell
- Sort 22Gx40mm sprøytespiss for injeksjon av xylocain lokalbedøvelse
- Engangshansker
- Plaster / kompresser / micropore
- Prøveglass med Formalin bufret 10%
- Navneetikett 3 stk
- Biopsinål
- Dekkes opp om radiolog ønsker:
  - Alternative biopsinåler med annen tykkelse, lengde eller slaglengde
  - Markør alternativer Twirl eller HydroMARK.
  - Sterilt UL trekk med UL gel til proben

Gjennomføring:

- Finn frem utstyret i oppdeckingslisten.
- Åpne først skiftesettet og dekk opp resten på duken som følger med.
- Fukt tupferne i skiftesettet godt med Klorhexidin.
- Radiolog informerer pasienten om hvordan biopsien tas.
- Radiolog spør om blodfortynnende legemiddel og overfølsomhet for lokalbedøvelse med adrenalin. Evt. må det brukes Lidokain uten adrenalin.
- Assisterer radiologen ved prøvetaking.
- Ivareta pasienten.
- Unngå å bytte assistent underveis i biopsien. Må det byttes skal man være ekstra nøye med å informere «ny assistent» om biopsiene; Antall prøver, merking og annet relevant for at biopsiene blir riktig behandlet og merket.

Behandling av biopsiene:

- Merk prøveglass med initialer og fødsels- og personnummer (*Figur 1*).
- Ved flere biopsier skal glassene merkes tydelig av radiograf / sykepleier etter radiologens instruks. Eksempel på merking: høyre bryst, venstre aksille, høyre bryst klokken 12. Det skal kun prøver fra et

DokumentID:D26306

Utarbeidet av: Randi Marie Dyrkolbotn	Fagansvarlig: Helene Sandvik Solli	Godkjent av: Heidi Kollstad	Verifisert av: □
---	--	---------------------------------------	----------------------------

		Grovnålsbiopsi - BDS Radiologisk avdeling SSK			Side: 2 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.Rad SSK.2.7.6-2	Utarbeidet av: Randi Marie Dyrkolbotn	Fagansvarlig: Helene Sandvik Solli	Godkjent dato: 01.03.2023	Godkjent av: Heidi Kollstad	Revisjon: 9.02

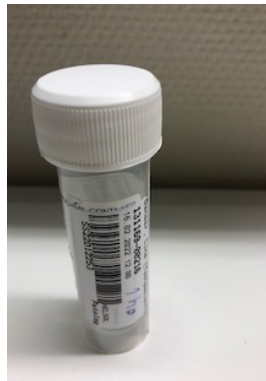
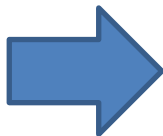
Medisinsk serviceklinikk/Radiologisk avdeling SSK/Pasienter og brukere/BDS/Ultralyd

område i samme prøveglass. Ikke ta neste biopsi før forrige biopsiglass er merket med riktig pasient- id og tydelig merke for biopsert lesjon.

- Radiolog koder for biopsi slik at alt er klart til pasienten kommer i luka for å betale.
- Radiolog lager [elektronisk rekvisisjon](#) og radiograf tar ut tilhørende strekkodeetikett.
  - Sjekk at riktig pasient er aktiv
  - Sjekk at dato og klokkeslett for biopsi stemmer
  - Sjekk at riktig antall biopsier er ført på rekvisisjon
  - Sjekk at merking på prøveglass stemmer overens med rekvisisjonen.
- Sett etikett med strekkode på prøveglass før levering (*Figur 2*).
  - Sjekk at strekkodeetikett har samme navn og fødsels- og personnummer som navnelappen før den settes på.
  - Overfør evt. merkinger med nummer og/ eller sideanvisning fra navnelappen til strekkodelappen.

Figur 1: Prøven merkes med navn og evt. nummer eller annen anmerkning på lab. Sjekk fødsels- og personnummer på pasienten.

Figur 2: Sjekk at strekkode etikett stemmer overens med navnelapp før den settes på prøveglasset.

Levering av biopsiene:

- Prøveglass som er cito og / eller pakke settes utenfor luken til ekspedisjonen på patologisk avdeling (gjelder de fleste prøver fra BDS).
- Andre prøveglass leveres i hyllen til radiologisk avdeling på patologisk avdeling.
- Det skal være tilstrekkelig med formalin i prøveglasset slik det ikke er risiko for at biopsier blir liggende over formalinen. Radiolog skal sjekke dette når biopsi legges i prøveglasset.
- Ved både histologisk prøve og cytologi på en pasient skal det lages 2 rekvisisjoner.
- Prøvene leveres fortløpende.
- Ved biopsier som tas utenom patologens åpningstider: Biopsier tydelig merket og med strekkode etikett låses inn på BDS sekretærs kontor og leveres påfølgende dag.
- **Bandasjering av sår:**
Sterilt plaster innerst. Lag en rull av kompresser, legges på såret, fikseres med mefix. Denne kompresjonen skal ligge på til neste morgen. Pasienten kan da skifte plaster. Holdes tørt og rent med plaster i 2-3 dager. Send med pasienten et ekstra plaster. Informer kort om det som står i [«informasjon om biopsi»](#) og skjema kan evt. sendes med pasienten.

		Grovnålsbiopsi - BDS Radiologisk avdeling SSK			Side: 3 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.Rad SSK.2.7.6-2	Utarbeidet av: Randi Marie Dyrkolbotn	Fagansvarlig: Helene Sandvik Solli	Godkjent dato: 01.03.2023	Godkjent av: Heidi Kollstad	Revisjon: 9.02

Medisinsk serviceklinikk/Radiologisk avdeling SSK/Pasienter og brukere/BDS/Ultralyd

Koding i DIPS:

- Radiolog koder i DIPS.
- Radiograf sjekker at koder for avsluttet undersøkelse stemmer.
- Radiograf koder i DIPS når det er radiologvikar.

Prøvesvar:

- Spør om pasienten mottar elektroniske innkallinger i Helsenorge.
  - Hvis ja: informer om at time til prøvesvar kommer her.
  - Hvis nei: Timen skrives ut og pasienten får den med seg, eller sekretær som setter opp timen må sende innkallingsbrevet per post eller evt. ringe pasienten.
- Radiolog informerer pasienten om timen skal være en ringetime hos radiolog eller en time på kirurgisk poliklinikk. Radiolog skal også opplyse om hvor lang tid det skal gå til prøvesvar. Vanlig praksis for prøvesvar: Pakkepasienter: Ca. en uke på kirurgisk poliklinikk, Andre: 2,5-3 uke enten på kirurgisk poliklinikk eller ringetime hos radiolog.
- Skjema [«Biopsiskjema»](#) fylles ut.
- Gjøres i etterkant av biopsi:
  - Pakkepasienter: Ring kirurgisk poliklinikk på 4279 og bestill prøvesvarstid
  - Andre pasienter:
    - Ringetime hos radiolog: Gul lapp til sekretær Hanne Fredriksen med opplysning om hvor lang tid og hos hvilke radiolog ringetimen skal være. Emne skal fylles ut med «prøvesvarstid». Avslutt med radiografs navn.
    - Time på kirurgisk poliklinikk: Gul lapp sendes kirurgisk poliklinikk med opplysning om hvor lang tid til prøvesvar skal være. Emne skal fylles ut med «mamma». Avslutt med radiografs navn.

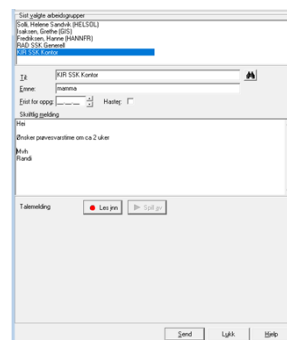
Titel: Fredriksen, Hanne (HANNFR)

Emne: Prøvesvarstid

Erløst for oppg: _____ **Haster:**

Skriftlig melding
Ønsker prøvesvarstid hos Dr. Henriksen om 2,5 uker.
Mvh
Randi

Eksempel på gul lapp ved ringetime hos radiolog

Titel: SSK KLINIKK

Emne: mamma

Erløst for oppg: _____ **Haster:**

Skriftlig melding
Ønsker prøvesvarstid om ca 2 uker

Mvh:
Randi

Tilsendt: **Les inn:**

Send **Lukk** **Skjeb**

Eksempel på gul lapp ved time på kirurgisk poliklinikk

 SØRLANDET SYKEHUS	Grovnålsbiopsi - BDS Radiologisk avdeling SSK				Side: 4 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.Rad SSK.2.7.6-2	Utarbeidet av: Randi Marie Dyrkolbotn	Fagansvarlig: Helene Sandvik Solli	Godkjent dato: 01.03.2023	Godkjent av: Heidi Kollstad	Revisjon: 9.02

Medisinsk serviceklinikk/Radiologisk avdeling SSK/Pasienter og brukere/BDS/Ultralyd

Kryssreferanser

- [II.MSK.Rad SSK.2.6-1](#)   [Prøvetaking UL/CT/RTG/MR - Radiologisk avdeling SSK](#)
- [II.MSK.Rad SSK.2.7.6-1](#)   [Finnåls cytologi - BDS Radiologisk avdeling SSK](#)
- [II.MSK.Rad SSK.2.7.6-5](#)   [Cystetapping - BDS Radiologisk avdeling SSK](#)

Eksterne referanser

Felleskatalogen: Xylocain-Adrenalin

<https://www.felleskatalogen.no/medisin/xylocain-adrenalin-aspen-565540>